# ΠΟΙΟΣ ΘΕΛΕΙ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗ;

17.11.75

Μιά κοινωνιολογική προσέγγιση
ἀπό Ὁμάδα Ἐργασίας τοῦ Νεοκυπριακοῦ Συνδέσμου

Ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος πού ἄμεσα ἀπειλεῖ τήν Κύπρο σήμμερα εἶναι ἡ Διχοτόμηση. Ἐπομένως ἕνας βασικός καί οὐσιώδης στόχος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ εἶναι νά προληφθῆ ἡ διχοτόμηση τῆς χώρας πού θά σημαίνη καταστροφή καί δυστυχία γιά ὅλους τούς κατοίκους της. Ἡ διχοτόμηση τῆς Κύπρου ἦταν ἀπό χρόνια τό σύνθημα καί ὁ στόχος τῆς ἐξτρεμιστικῆς τουρκοκυπριακῆς ἡγεσίας καί ἡ ἐπιδίωξη τῶν ἰμπεριαλιστῶν καί τῶν ἐπεκτατιστῶν τῆς Ἀγκύρας. Πρέπει ὅμως νἄμαστε ρεαλιστές καί ἀντικειμενικοί· καί νά ὁμολογήσουμε πώς κάποτε ψιθυριστή, κάποτε φωνακτή ὑποστήριξη τοῦ στόχου τούτου παρουσιάστηκε καί στήν Ἑλλάδα καί σέ μερικούς κοντόφθαλμους Ἑλληνοκυπρίους. Τέτοια καμουφλαρισμένη ὑποστήριξη πρέπει νά θεωρῆται καί ἡ ἰδέα τῆς διπλῆς ἕνωσης.

Μέ τά ξενοκίνητα γεγονότα τοῦ 63-64 καί μέ τές περσινές τραγικές ἐξελίξεις, σημειώθηκε σέ μεγάλο βαθμό πρόοδος στήν ὑλοποίηση τοῦ στόχου τῆς διχοτόμησης τῆς Κύπρου. Ἄν τελικά ἐπιβληθῆ ἡ διευθέτηση τῆς διζωνικῆς ὁμοσπονδίας, θά πραγματοποιηθῆ ἀκόμα ἕνα μεγάλο βῆμα πρός τήν ἴδια κατεύθυνση.

Οἱ πραγματικότητες αὐτές εἶναι σ᾽ὅλους γνωστές καί ὅλοι λένε πώς τάσσονται ἐναντίον τῆς διχοτόμησης μέ ὁποιανδήποτε μορφή. Αὐτό φαίνεται ἀπό δηλώσεις τῶν πολιτικῶν ἡγετῶν καί τά σχόλια καί θέσεις πού παίρνουν ὅλες οἱ δημοκρατικές ἐφημερίδες. Ἔστω καί μέ χλιαρό τρόπο, τάχθηκαν ἀκόμη ἐναντίον τῆς διχοτόμησης καί ἡ τουρκική κυβέρνηση καί ἡ τουρκοκυπριακή ἡγεσία.

Ὕστερα ἀπ᾽αὐτή τήν διαπίστωση εἶναι ἀναπόφευκτο νά βασανίζη τό μυαλό κάθε ἀνθρώπου πού προσπαθεῖ νά καταλάβη τήν σημερινή μας κατάσταση, τό πιό κάτω ἐρώτημα: <u>Ἀφοῦ ὅλοι εἶναι ἐναντίον τῆς διχοτόμησης γιατί ὁδηγούμεθα σταδιακά πρός μιά τέτοια λύση τοῦ Κυπριακοῦ;</u> Ἀπό τήν σκοπιά τῆς κοινωνιολογίας τό ἐρώτημα παρουσιάζει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιατί σ᾽αὐτό ἐνέχονται ζητήματα πού γιά χρόνια ἀπασχολοῦν τήν ἐπιστήμη. Ἔτσι θά γίνη πιό κάτω μιά πρώτη προσπάθεια νά ἐξετασθοῦν μερικές ἀπαντήσεις ἀπό τήν ἄποψη τῆς κοινωνιολογίας. Θά ἀποφευχθῆ ἡ γενική πολιτική ἀνάλυση γιατί δέν εἶναι μέσα στά πλαίσια αὐτῆς τῆς δουλειᾶς ἐνῶ "ἡ πολιτική συμπεριφορά τῶν ἀνθρωπίνων ὁμάδων" εἶναι ὁπωσδήποτε ἕνα θέμα πού ἐνδιαφέρει ἰδιαίτερα τό Σύνδεσμο.

Γιά νά μπῆ ἡ ἀνάλυση σέ τάξη πρέπει νά ξανατοποθετηθῆ τό θέμα πιό τυπικά: Ὑφίσταται στήν Κύπρο μιά κατάσταση σ'ἐξέλιξη, πού σταδιακά διαχωρίζει τόν λαό της σέ δύο μέρη μέ βάση φυλετικά-ἐθνολογικά κριτήρια καί ὁδηγεῖται ἔτσι ἡ χώρα συστηματικά πρός τήν διχοτόμηση της: καί τοῦτο γίνεται, σ'ἀντίθεση μέ τήν θέληση καί ἐπιθυμία ὁλοκλήρου τοῦ λαοῦ ὅπως αὐτή ἐκφράζεται ἀπό τήν πολιτική ἡγεσία καί ὅλα τά μέσα ἐκδηλώσεως τῆς κοινῆς γνώμης. Ἐδῶ ἔγκειται τό μεγάλον ἐνδιαφέρο:φαίνεται ὅτι ἡ λειτουργία τῶν ἀνθρωπίνων ὁμάδων ὑφίσταται καί ἐξελίσσεται σάν κοινωνικό φαινόμενον ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ἐκφρασμένη θέληση καί ἀπόψεις τῶν ἀτόμων πού ἀποτελοῦν τές ὁμάδες. Ἐδῶ ἔγκειται ἐπίσης ἡ μεγάλη συνεισφορά πού μπορεῖ νά κάμη ἡ κοινωνιολογία στήν ἀντιμετώπιση προβλημάτων ὅπως εἶναι τό κυπριακόν: ὅτι μπορεῖ νά φέρη στό ἐνσυνείδητο (νά θέση ὑπόψη) τῶν ἀτόμων πού συνθέτουν τήν ἀνθρώπινη ὁμάδα τές λεπτομέρειες, τούς συντελεστές, τά στοιχεῖα τοῦ φαινόμενου τῆς ἀνεξάρτητης λειτουργίας τῆς ὁμάδας στήν ὁποία ἀνήκουν.

Μέ τήν πιό πάνω τοποθέτηση τοῦ θέματος ὁδηγούμαστε ἤδη στή πρώτη διαπίστωση πού ἀποτελεῖ μερική ἀπάντηση στό βασανιστικό ἐρώτημα ἤ το κοινωνιολογικό παράδοξο τῆς πορείας πρός τήν διχοτόμηση:- Οἱ ἄνθρωποι πού ἀποτελοῦν τές ὁμάδες δέν ἔχουν πάντοτε γνώση ἤ, πιό σωστά, δέν γνωρίζουν ἐνσυνείδητα, τήν λειτουργία καί τήν κατεύθυνση τῆς ζωῆς τῶν ὁμάδων στές ὁποῖες ἀνήκουν. Καί ἀφοῦ δέν ἔχουν ἐνσυνείδητη γνώση δέν μποροῦν νά ρυθμίζουν ἤ νά κατευθύνουν τήν συμπεριφορά τῆς ὁμάδας τους. Ἔτσι θά ἐξηγεῖτο μερικῶς-καί δέν θά ἦταν παράδοξο-τό γεγονός ὅτι οἱ δύο βασικές ἀνθρώπινες ὁμάδες τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ, Ἑλληνοκύπριοι καί Τουρκοκύπριοι, ὁδηγοῦνται στήν παγίωση τοῦ διαχωρισμοῦ τους καί στήν διχοτόμηση τῆς χώρας τους, προφανῶς ἀντίθετα ἀπό τήν θέληση τῶν μελῶν τους.

Αὐτό ἀποτελεῖ ὁπωσδήποτε μερική μόνον ἐξήγηση τοῦ φαινόμενου. Ἡ Ἐπιστήμη ὅμως ἔχει ὑποχρέωση νά ἐξετάζη ὅλα τά ἐνδεχόμενα καί μάλιστα ἀρχίζοντας ἀπό τά πιό ἁπλᾶ. Μιά ἁπλή - ἁπλοϊκή ἀκόμη -ἐξήγηση θἆταν πώς οἱ ἄνθρωποι πού ἐκφράζουν τήν θέληση καί τήν ἐπιθυμία τῶν ὁμάδων πού ἐξετάζουμε λένε ψέματα ἤ ὑποκρίνονται:ἐνῶ, δηλαδή, ἔχουν συνείδηση τῆς θέλησης τῆς ὁμάδας τους κι'ἐνῶ οἱ ἴδιοι κατά βάθος ἐπιθυμοῦν διαχωρισμό καί διχοτόμηση ἐν τούτοις ἐκφράζονται ἐναντίον αὐτῶν τῶν καταστάσεων στές ἐπίσημες καί τυπικές δηλώσεις τους. Τοῦτο δέν εἶναι ἀβάσιμο στήν περίπτωση τῆς ἐξτρεμιστικῆς Τουρκοκυπριακῆς ἡγεσίας καί τῶν περισσοτέρων φορέων ἐκδηλώσεως τῆς κοινής γνώμης τῶν Τουρκοκυπρίων, ἄν λάβουμε ὑπόψη τά πιό κάτω σχετικά δεδομένα:

(α) Εἶναι γνωστό πώς ἡ ἐξτρεμιστική Τουρκοκυπριακή ἡγεσία ἔρριξε τό σύνθημα τῆς διχοτόμησης ἀπό χρόνια καί δέν εἶναι σίγουρο πώς ἔχει ἐγκαταλειφθῆ αὐτός ὁ στόχος, ἔστω καί ἄν ἔγιναν τυπικά μερικές ἀντίθετες δηλώσεις.

(β) Ἡ ἐξτρεμιστική Τουρκοκυπριακή ἡγεσία ἔρριξεν ἐπίσης στό παρελθόν τό σύνθημα "ἀπό τοῦρκον εἰς τοῦρκον" πού εἶναι σημαντική καί οὐσιώδης διχοτομική ἐνέργεια, στόν νευραλγικό τομέα τῆς οἰκονομικῆς συναλλαγῆς.

(γ) Ἡ ἐξτρεμιστική Τουρκοκυπριακή ἡγεσία καί συνήθως καί ὁ Τουρκοκυπριακός τύπος, προωθοῦν ἀνοικτά σωβινιστικές τάσεις π.χ. φυλετικόν μῖσος ἐναντίον τῶν ἑλλήνων, θέσεις ὅπως "ἡ Τουρκοκυπριακή κοινότης ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ τουρκικοῦ ἔθνους", συχνή χρησιμοποίηση τῆς φράσης "μητέρα-πατρίδα" σ'ἀναφορά πρός τήν Τουρκία, συχνή ἐπανάληψη τῆς ταύτισης πολιτικῶν ἐπιδιώξεων Τούρκων καί Τουρκοκυπρίων, ἔντονη παρουσία τῆς Τουρκικῆς σημαίας σ'ὅλες τίς ἐκδηλώσεις καί σ'ὅλα τά κτίρια κλπ., κλπ., καί τέλος εἶναι γνωστή

(δ) ἡ καταφανής διχοτομική ἐπιμονή τῆς ἐξτρεμιστικῆς Τουρκοκυπριακῆς ἡγεσίας πάνω στόν γεωγραφικό διαχωρισμό τῶν τόπων κατοικίας τῶν δύο ὁμάδων πού ἐξετάζουμε.

Προκύπτει ἀπό τά πιό πάνω δεδομένα πώς ὑπάρχει πράγματι ἀρκετή μαρτυρία πού νά ὑποστηρίζη τήν πιθανότητα ὅτι ἡ Τουρκοκυπριακή ἡγεσία ἐνσυνείδητα ἐξαπατᾶ ὅλους τούς Κυπρίους καί τήν κοινή γνώμη τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅταν ἐκφράζεται ἐναντίον τῆς διχοτόμησης.

Δέν ὑπάρχουν τώρα παρόμοια δεδομένα γιά τήν ἑλληνοκυπριακή ἡγεσία καί γι'αὐτό στήν περίπτωση της δέν μπορεῖ νά ἐφαρμοσθῆ ἡ ἁπλή θεωρία τῆς ψευτιᾶς καί ὑποκρισίας. Εἶναι σχεδόν ἀδύνατον νά βρεθοῦν πρόσφατα δεδομένα πού νά δείχνουν διχοτομικές εἰσηγήσεις τῶν ἡγετῶν ἤ τῶν κυριωτέρων φορέων τῆς κοινῆς γνώμης τῶν Ἑλληνοκυπρίων. Ἀντίθετα εἶναι γεγονός πώς ἀπ'ὅλες τές δηλώσεις πολιτικῶν ἡγετῶν καί τές ἐκδηλώσεις τῆς κοινῆς γνώμης - ἐφημερίδες, ὁμιλίες, συγκεντρώσεις κλπ. - ἀναμφισβήτητα ἀπουσιάζουν καί ἀκόμη ἐνσυνείδητα καταπολεμοῦνται οἱ σωβινιστικές τάσεις.
Σέ καμιά ὁμιλία ἑλληνοκυπρίου πολιτικοῦ ἡγέτη ἤ στές ἐφημερίδες, δέν παρουσιάζονται πιά οἱ φράσεις "μητέρα-πατρίδα", "ἕνωσις" κλπ., πού στό παρελθόν συνέβαλλαν στήν προώθηση τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν κοινοτήτων. Δέν ἐξετάζουμε τό παρελθόν ἀλλά τήν σημερινή κατάσταση καί ἐκδηλώσεις τῆς Κυπριακῆς κοινωνίας· κι'οὔτε λαμβάνουμε ὑπόψη ἀσήμαντες μειονότητες ἀνθρώπων καί τήν ἐξτρεμιστική καί γενικά καταδικασμένη σωβινιστική μερίδα τοῦ τύπου. Ἐπιβάλλεται,

ἔτσι στήν ἐπιστήμη τό συμπέρασμα, πώς στήν περίπτωση τῶν ἑλληνοκυπρίων δέν ἐφαρμόζεται ἡ ἐξήγηση τῆς ψευτιᾶς καί τῆς ὑποκρισίας. Ὅταν οἱ πολιτικοί τους ἡγέτες καί οἱ φορεῖς τῆς κοινῆς γνώμης ἐκφράζονται ἐναντίον τῆς διχοτόμησης, αὐτή εἶναι ἡ εἰλικρινής τοποθέτηση τους πάνω στό θέμα.

Αὐτό ὅμως κάνει τήν κοινωνιολογική ἀνάλυση τοῦ θέματος πιό δύσκολη καί τό ἀρχικό μας ἐρώτημα παραμένει ἀναπάντητο ἐκτός ἄν στήν περίπτωση τῶν Ἑλληνοκυπρίων ἰσχύη ἀπόλυτα καί ἱκανοποιη ἐπιστημονικά ἡ ἐξήγηση πού προκύπτει ἀπό τήν πρώτη διατύπωση πού κάναμε τοῦ θέματος:δηλ. πώς τά μέλη τῆς ὁμάδος δέν ἔχουν ἐνσυνείδητα γνώση τῆς ἐπιθυμίας τῆς ὁμάδας σάν ὀντότητας μέ δική της λειτουργία.

Πρέπει κι'αὐτό νά τό ἐξετάσουμε προσεκτικά·ἀλλ'ἄς δοῦμε πρῶτα ἀκόμη μιά ἁπλῆ ἐξήγηση τοῦ φαινομένου:ὅτι τήν διχοτόμηση, καί τές χωριστικές τάσεις τές ἐπιβάλλει στήν Κύπρο ἡ Τουρκοκυπριακή ἡγεσία χωρίς καθόλου νά συμβάλλουν σ'αὐτό οἱ Ἑλληνοκύπριοι. Καί πάλιν δέν θἆταν δύσκολο νά βρεθοῦν δεδομένα πού νά ὑποστηρίξουν κι'αὐτή τήν ἐξήγηση. Ὅπως ἔχουμε ἤδη διαπιστώσει ἡ Τουρκοκυπριακή ἡγεσία εἶχε ἀπό καιροῦ σάν στόχο τήν διχοτόμηση. Ὕστερα εἶναι τό συντριπτικό γεγονός τῆς τουρκικῆς εἰσβολῆς πού ἀκόμα συνεχίζεται καί τρομοκρατεῖ καί ἀκρωτηριάζει τήν στρατιωτικά ἀδύνατη Κυπριακή Δημοκρατία πού τήν ἀποτελοῦν σήμερα κυρίως ἑλληνοκύπριοι. Ἡ Τουρκία εἶναι ἀποφασισμένη, ὅπως ἔχη ἀποδείξει, νά ὑποστηρίξη μέ ὅλα τά μέσα τές ἐπιθυμίες καί τήν πολιτική τῆς ἐξτρεμιστικῆς Τουρκοκυπριακῆς ἡγεσίας. Κάτω ἀπό τέτοιες συνθῆκες καί μέ αὐτή τήν λογική σειρά τῶν σκέψεων, γίνεται ἀρκετά πειστική ἡ ἄποψη πώς τήν διχοτόμηση καί τές χωριστικές τάσεις τές ἐπιβάλλει ἡ Τουρκοκυπριακή ἡγεσία, ἀνεξάρτητα ἀπό τήν θέληση ἢ τές ἐπιθυμίες τῶν ἑλληνοκυπρίων σάν ἀνθρώπινης ὁμάδας ἤ σάν ἀτόμων-μελῶν αὐτῆς τῆς ὁμάδας. Στήν πιό ἁπλοϊκή της μορφή αὐτή ἡ ἄποψη ἐκφράζεται: "ἀφοῦ θέλουν ἐκεῖνοι τόσο ἔντονα νά ζοῦν χωριστά, ἀφοῦ τόσο πολεμοῦν καί τρομοκρατοῦν γιά νά τό πετύχουν, ἀφοῦ τόσο μᾶς μισοῦν καί μᾶς κατατρέχουν τί νά κάνουμε κι'ἐμεῖς;" Εἶναι γεγονός πώς τόν ἁπλοϊκό ἄνθρωπο πού παίρνει αὐτήν τήν θέση δύσκολα θά τόν ἔπειθαν κάτω ἀπό τίς σημερινές συνθῆκες ὁποιαδήποτε λογικά ἐπιχειρήματα.

Ὡστόσο, ἔχουμε τήν ὑποχρέωση νά κάνουμε μιά πιό βαθειά τομή τοῦ παραδόξου τῆς πορείας πρός τήν διχοτόμηση κάτω ἀπό τό πρῖσμα τῆς ἀρχικῆς μας διατύπωσης. Χρειάζεται βασικά νά ἐξετασθῆ ἡ ὑπόθεση πώς ἄλλα ἐπιθυμοῦν ἤ δηλώνουν πώς ἐπιθυμοῦν τά ἄτομα καί οἱ ἡγέτες τῆς ἀνθρώπινης ὁμάδας στήν ὁποία ἀνήκουμε καί ἄλλα ἐπιδιώκει μέ τήν συλλογική συμπεριφορά της ἡ ὁμάδα. Ἄν κοινωνιολογικά στέκη τό αἴτημα πώς πέρα ἀπό τό ἄθροισμα τῶν ἀτομικῶν ἐκδηλώσεων καί πράξεων τῶν μελῶν μιᾶς ὁμάδας ὑπάρχει τό "ὁμαδικό εἶναι" - ἡ "συλλογική συνείδηση" - πού δέν εἶναι γνωστή καί δέν ἐλέγχεται ἀπό τά ἄτομα, τότε εἶναι πιθανό νά ἐξηγηθῆ τό παράδοξο

πού έξετάζουμε μέ μιά άνάλυση τών έκδηλώσεων αύτοῦ τοῦ "όμαδικοῦ εἶναι".

Τοῦτο δέν μπορεῖ βέβαι νά γίνη μέσα στά στενά πλαίσια ένός άρθρου. Έδῶ μόνο μερικές προκαταρκτικές σκέψεις θά διατυπωθο῀υν γιά νά προβληματίσουν καί νά προκαλέσουν συζήτηση καί πιό έκτεταμένη μελέτη τοῦ θέματος.

Τό "συλλογικό εἶναι" μπορεῖ νά συγκροτηθῆ άπό μιά μεγάλη ποικιλία μικρῶν άτομικῶν ή όμαδικ῀ων έκδηλώσεων, πού ή κάθε μιά μόνη της νά μήν άναγνωρίζεται πῶς συμβάλλει σ'αύτή τήν συγκρότηση. Όταν π.χ. μιά ποδοσφαιρική όμάδα "σκοράρη", αύτό εἶναι τό άποτέλεσμα τῆς όμαδικῆς λειτουργία· καί άν έξετάζαμε <u>πρίν τό άποτέλεσμα</u> τήν ένέργεια κάθε ποδοσφαιριστῆ χωριστά, δύσκολα θ'άναγνωρίζαμε <u>πῶς</u> θά συνέβαλλε ή <u>άν</u> θά συνέβαλλε στό νά περάση τελικά ή μπάλα στά δίχτυα τῆς άντίπαλης όμάδας. Τό ἴδιο καί στήν λειτουργία τ῀ων πιό μεγάλων άνθρωπίνων όμάδων, ή καθεμιά πράξη χωριστά δέν προδίδει πάντοτε τό άποτέλεσμα στό όποῖο θά όδηγήση. Αύτό,όμως δέν σημαίνει πῶς δέν θά μποροῦσαν νά έντοπισθοῦν μερικές πράξεις (καί στό συμβολικό παράδειγμα τῆς ποδοσφαιρικῆς όμάδας, πού άναφέρομε καί στήν περίπτωση τῶν μεγαλυτέρων όμάδων), οί όπο῀ιες νά άναγνωρίζωνται σάν οί πιό σημαντικές στήν όλοκλήρωση τοῦ άποτελέσματος. Έπίσης δέν εἶναι χωρίς όφελος νά περιγράφωνται καί νά άναλύωνται όλες οί έκδηλώσεις πού συνθέτουν τό "όμαδικό εἶναι" ή έπιφέρουν τό συλλογικό άποτέλεσμα καί νά γίνωνται σχετικές προβλέψεις. Μέ αύτό τόν τρόπο ύποβοηθεῖται ή όμάδα στήν καλύτερη λειτουργία της καί προλαμβάνονται άνεπιθύμητα άποτελέσματα.

Έφαρμόζοντας τώρα αύτές τές μεθολογικές σκέψεις στό θέμα πού μᾶς άπασχολεῖ, προτείνουμε πῶς χρειάζεται ή έπισήμανση καί άνάλυση όλων τ῀ων έκδηλώσεων τῶν Κυπρίων πού <u>πιθανόν</u> νά συμβάλλουν στήν σύνθεση μιᾶς συλλογικῆς έπιδίωξης τῆς διχοτόμησης,χωρίς τά άτομα νάχουν έπίγνωση αύτῆς τῆς σημασίας τῶν πράξεων των. Κρίνοντας <u>μετά τό άποτέλεσμα</u>, βλέπουμε γιά παράδειγμα πῶς ή πράξη τῆς άνατινάξεως ένός άστυνομικοῦ σταθμοῦ συνέβαλε χωρίας καμμιά πιά άμφιβολία στήν πορεία πρός τήν διχοτόμηση (τότε ύπῆρχαν πολλοί πού δέν τό εἶχαν άναγνωρίσει αύτό, άν καί ύπῆρχαν καί άρκετοί πού διαπίστωσαν καί τόνιζαν μέ έμφαση τήν σωστή σημασία τῆς πράξεως). Βέβαια αύτό εἶναι ένα παράδειγμα όπου φανερά μιά πράξη συνέβαλε στό άποτέλεσμα. Ύπῆρχαν όμως καί ύπάρχουν δεκάδες άλλες μικρές καί μεγάλες πράξεις καί έκδηλώσεις πού έτειναν καί τείνουν πρός τό ἴδιον άποτέλεσμα καί πού δέν έντοπίσθηκαν:οὔτε τότε οὔτε καί τώρα.

Εἶναι έπομένως άπαραίτητο νά άρχίση άμέσως μιά προσεκτική έξέταση τῶν πράξεων μας σάν άτόμων καθῶς καί τ῀ων διαφόρων όμαδικ῀ων μας έκδηλώσεων (όργανώσεις,θεσμοί, κλπ.), γιά νά διαπιστωθῆ ποιές

πράξεις συμβάλλουν στήν πορεία πρός τήν διχοτόμηση. Ἄν ἔχη γίνει στά σίγουρα συνείδηση σ'ὅλους πώς ἡ διχοτόμηση εἶναι γιά μᾶς μεγάλος κίνδυνος καί ἐφ'ὅσον ὅλοι οἱ Κύπριοι συμφωνοῦμε πώς δέν θέλουμε διχοτόμηση, τότε πραγματικά ἐπιβάλλεται αὐτή ἡ ἐξέταση. Θἆναι κριτήριο καί γνώρισμα τῆς κοινωνικῆς καί πνευματικῆς μας ὡριμότητας ἄν μέ ἀντικειμενικότητα καί εἰλικρίνεια ἐξετάσουμε τό ἐνδεχόμενο ὅτι συμβάλλουμε κι'ἐμεῖς στήν ἐπίτευξη τοῦ στόχου τῆς διχοτόμησης μέ χωριστικές διχοτομικές πράξεις, πού τώρα καί μεμονωμένες δέν ἀναγνωρίζονται σάν τέτοιες, μά πού στό σύνολο τους πολλές καί ποικίλες μαζί συνθέτουν στό τέλος ἕνα ἀνεπιθύμητο ἀποτέλεσμα.

ΝΕΟΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ.

17/11/75